Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliaq

Imm. 35-p suliarinerani allakkatigut apeqquteqaatinut akissuteqaat

03-09-2026
Suliap nr. 2026 - 1568
Akt nr. 26773501

Postboks 1029
3900 Nuuk
Oqa.: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

1) Nukarlernut ullunit atuarfiusunit 180-200-niit akullernut ullunut atuarfiusunut 200-240-nut ikaarsaariarneq atuartunut qanoq kinguneqassanersoq Naalakkersuisut erseqqissarsinnaavaat?

Akissut:
Nukarlerni 180-init 200-nut ukiup atuarfiusup ulloqarnissaa periarfissaasoq piumasaqaataanngitsorlu erseqqissassallugu pingaaruteqarpoq. Taamaattumillu nukarlerni ullut 180-it 200-lu akornanni atuarfigineqassanersut najukkami kommunalbestyrelsimit aalajangersarneqarsinnaavoq. Akullerni ullut atuarfiussat 200-t 240-llu akornanniittut sinaakkusiunneqassapput.

Nukarlerni allanngortitsinerit tamarmik ullut atuarfiussat ikilisinneqarsinnaanerannut peqquteqarput. Pingaartumik kalaallit oqaasiini aamma matematikkimi atuartut tunngaviusunik piginnaasaat erseqqinnerusumik ukkanneqassapput, aamma atuartitsissutit ikilinerisigut atuartitsissutini eqqissilluni ataqatigiissumik itisiliinermut piffissaqarnissaq siunertaavoq.

Kingornatigullu atuartut atuarnerannut akullernut ikaarsaariarneq pissusissamisoortuussaaq, tassanimi atuartitsineq agguataarneqarnerulluni amerlanernillu atuartitsissutitaqassaaq. Taamatullu nukarlerni ataatsimoortitsinerulluni tunngaviusunik atuartitsinermit akullerni atuartitsinermut siammasinnerusumut allanngorarfiunerusumullu atuartut ingerlariassapput.

Taamaattumik nukarlerni ullut atuarfiusut ikinnerusimappata siunertaanngilaq akullerni atuartut atualerunik ullut atuarfiusut “anguniarneqarnissaat”. Nukarlerni ullut atuarfiusut ikinnerusinnaanerat pilersaarusiornerup allanngortinneqarnerata ilagaa, atuartummi piginnaasaasa tunngavii siuariarsinnaanerallu nukittorsarneqassasut anguniarneqarmat. Tamanna tunngavigalugu ullut atuarfiussat amerlassutsimikkut assigiinngissuteqarnerat atuartunut pitsaanngitsumik kinguneqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq. Nukarlerni ullut atuarfiussat amerlassusissaannik pilersaarusiorneq aamma alloriarfinni ikaarsaariarneq najukkani kommunini atuarfinnilu akisussaaffigineqassaaq.

2) Ukiup atuarfiusup ullunit 200-240-niit 180-200-nut sivikillisinneqarnissaa kommunit paaqqinninnermut neqeroorutaannut, atuarfinni nerisaqartitsinernut, angajoqqaat paarsinissamut periarfissaannut aammalu nalinginnaasumik meeqqat peqqissusaannut isumannaallisaanermullu qanoq kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaanersoq Naalakkersuisut erseqqissaatigisinnaavaat?

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi ukioq atuarfiusoq ullunut 180-inut sivikillisinneqassasoq piumasaqaataanngitsoq erseqqissassallugu pingaaruteqarpoq. Nukarlerni ullut atuarfiusussat 180-it 200-llu akornanniissanersut najukkami kommunalbestyrelsit aalajangersinnaagaat siunnersuummi periarfissinneqarpoq.

Ullut atuarfiussat ikilisinneqarnissaat kommunip toqqarpagu allanngortitsinermi isumalluutit pilersinneqartussat sunut atorneqassanersut kommunimit isummerfigineqarnissaat pisariaqalissaaq. Ilaatigut paaqqinninnermut neqeroorutinut allanullu meeqqanut neqeroorutinut piffissap ilaanut atuanngiffiussamut tunngasinnaapput. Inatsisissatut siunnersuutip nassuiaataani tamanna kommunip pingaarnersiussagaa allassimavoq.

Ullunik atuarfiusunik ikilisaaneq atuarfinnut sipaarutaasinnaassasoq aamma nalilerneqarpoq, soorlu eqqiaanermut, illutat aserfallakkiartornerannut aamma nerisaqartitsisoqartarpat nerisaqartitsinernut. Isumalluutit pilersinneqartut ilaatigut atuartitsinerup pitsaassusiata nukittorsarneranut aamma ilinniartitsisut ilinniaqqinnerannut piginnaanngorsarnerannullu siunnersuummi nassuiaatit naapertorlugit atorneqarsinnaasariaqarput.

a) Paaqqinninnissamut neqeroorutinut atatillugu kommunit nerisaqartitsinissamik neqerooruteqassasut Naalakkersuisut naatsorsuuteqarpat?

Akissut:
Kommunit paaqqinninnissamut neqeroorutaanni nerisaqartitsineq ilaareerpoq. Taamaattumik kommunit nutaanik nerisaqartitsinernik pilersitsinissaat inatsisissatut siunnersuummi ilanngunneqanngilaq. Nukarlerni ullut atuarfiusussat 180-it 200-llu akornannut ikilisinneqarnissaannut periarfissaq kommunalbestyrelsip toqqarpagu, kommunimi paaqqinninnissamut neqeroorummik aaqqissuussinerup nerisaqartitsinerullu pisariaqartitsinernut allanngortunut najukkami naleqqussaasoqarnissaa pisariaqarsinnaavoq. Pilersaarusiorneq najukkami pissutsinik aallaaveqassaaq, soorlu ullut atuarfiusussat kommunip qassit aalajangersarnerai aamma paaqqinninnissamut neqeroorutit nerisaqartitsinerillu qanoq siornatigut aaqqiiffigineqarsimanersut naleqqussaaffigineqassallutik. Aamma ullunik atuartitsiviussanik ikilisaaneq nerisaqartitsinermut aningaasartuutit annikinnerulernerannik inatsisissatut siunnersuutip nassuiaataani allassimavoq.

b) Kommunit, paaqqinninnermik neqeroorutini sulisut ilanngullugit, meeqqanik paaqqinninnissap pisariaqartinneqarnerulernissaa naammassiniarlugu pisariaqartunik inissaqartitsillutillu pisariaqartunik piginnaasaqartut Naalakkersuisut nalilerpaat?

Akissut:
Maannakkut aaqqissuussinerni paaqqinninnissamik annertunerusumik pisariaqartitsilernissaq kommunit tamarmiutillugit inissaqartinneraat inatsisissatut siunnersuut tunngavigalugu inerniliisoqarsinnaanngilaq. Tamannami nukarlerni ullunik atuarfiusussanik ikilisaanissamik periarfissaq kommunit ataasiakkaat qanoq annertutigisumik toqqassaneraat apeqqutaassaaq, najukkamilu pissutsinik peqquteqartussaassaaq.

Kommuni ullunik atuarfiusussanik ikilisaanissamik toqqaappat piffissami meeqqat atuanngiffissaanni annertunerusumik paaqqinninnissaq pisariaqartinneqalersinnaavoq. Inatsisissatut nassuiaatini oqaatigineqarpoq, kommuni najukkani pingaarnersiuissasoq ilaatigullu nalilissallugu atuarfimmi sulisunut isumalluutit pilersinneqartut paaqqinninnernut assigisaanulluunniit atorneqassanersut.

Taamaattumik kommunalbestyrelsip akisussaaffigaa paaqqinninnermi neqeroorutit periarfissat pioreersut iluini sulisut amerlassusaat, soorlu kommunip toqqassagaluarpagu ullut atuartitsiffiussat ikilisinneqarnissaat, sulisunik piginnaasanillu pisariaqartitsineq pisinnaanerlu pilersaarusiussallugu nalilersuiffigissallugulu.
Aamma ullunik atuarfiusussanik 180-it 200-llu akornannut ikilisaanissaq piumasaqaataanani kommuninut ataasiakkaanut periarfissiinerummat erseqqissassallugu pisariaqarpoq.

c) Meeqqat atuarfinniinnissaraluannut taarsiullugu paaqqinninnermi neqeroorutini sunik sammisaqartitsisoqartarnissaa naatsorsuutigineqarpa?

Akissut:
Piffissami meeqqat atuanngiffiini paaqqinninnermi sammisassat sorliit neqeroorutaassanersut inatsisissatut siunnersuummi aalajangersimasumik ilusilerneqanngilaq. Taamaattumik kommunit ataasiakkaat namminneq najugarisami pissutsit pisariaqartitsinerillu naapertorlugit neqeroorutit pilersaarusiortassavaat.

Ullut atuarfiusussat ikilisinneqarneri qangatut paaqqinninnissamik neqeroorutip nal. ak.-nik amerlanernik taamaallaat ilaneqarnissaanik kinguneqarnissaa siunertarineqanngilaq, perorsaanikkut, inooqataanikkut, kulturikkut sunngiffimilu sammisassat paaqqinninnernut atuutereersunut ilaatinneqalernissaat kommunit isumaliutigisinnaavaat.

Kommunalbestyrelsip ullut atuarfiusussat ikilisinnissaat toqqarpagu, isumalluutit pissarsiarineqartut ilaatigut atuarfinni paaqqinninnernut assigisaannullu atorneqarsinnaasut inatsisissatut siunnersuutip nassuiaataani allassimavoq. Sammisassat qanoq imaqartinneqassanersut aalajangersorneqanngillat. Neqeroorutit naleqquttunik meeqqallu atuannginnerminni pisariaqartitaannik ilaqartinneqarnissaat Kommunalbestyrelsip qulakkiissallugu akisussaaffigaa.

d) Paaqqinninnermi neqeroorutit suliassamik isumaginninnissaminnut pisariaqartinneqartunik illussaqartinneqarpat?

Akissut:
Maannakkut kommunini paaqqinninnermut neqeroorutit illutatigut avatangiisii annertunermik paaqqinninnissamut naammannersut inatsisissatut siunnersuut

tunngavigalugu naliliiffigineqarsinnaanngillat. Najukkani pissutsit apeqqutaassapput, soorlu meeqqat qanoq amerlatigisut neqeroorutinik atuissanernut aamma kommunit ataasiakkaat qanoq annertutigisumik ullunik atuarfiusunik ikilisaassanersut.
Nukarlerni ullunik atuarfiusussanik 200-nik ikinnerusunik atuinissamik periarfissiineq kommunalbestyrelsip toqqaruniuk paaqqinninnermik neqeroorut atuuttoq angissutsimigut naammannersoq kommunip isummerfigisariaqassavaa. Ullunik atuarfiusussanik ikilisaasoqassagaluarpat kommunini aalajangerneqassaaq aamma pingaarnersiorneqassaaq atuarfimmi isumalluutit sulisunut atugassaagaluit pigineqalersut paaqqinninnermut neqeroorutinut assigisaannulluunniit atorneqassanersut.
Kommunit paaqqinninnermi illutanik annertusaanissaat taamaattumik piumasaqaataanngilaq. Kommunit aalajangiineranni ullut atuarfiusut ikinnerusut atorneqassanersut najukkanilu pisariaqartinneqarnersut nalilerneqassaaq.

e) Atuarfiit paaqqinninnermilu neqeroorutit akornanni angallassisarnissap aaqqissuunneqarnissaa qanoq naatsorsuutigineqarpa kikkunnillu akisussaaffigineqarnissaa naatsorsuutigineqarpa?

Akissut:
Atuarfiup paaqqinniffiullu akornanni assartuussinermut periaaseqarnissaq inatsisissatut siunnersuummi qitiusumit aalajangersarneqanngilaq. Taamaattumik najukkami pissutsit soorlu isorartussutsit, paaqqinninnissamut neqeroorutit atuuttut aamma atuarfimmik paaqqinninnermillu najukkami aaqqissuussinermik piareersaanissaq kommuninit akisussaaffigineqassaaq.
Nukarlerni ullut atuarfiussat ikilisinneqarnissaannut periarfissaq kommunalbestyrelsip atussallugu toqqaruniuk pisariaqarpallu meeqqat qanoq atuarfimmit paaqqinniffiussussamut assartuunneqassanersut kommunip tamanna naliliiffigissavaa.
Atuarfimmit paaqqinniffiussussatut neqeroorfiusumut assartuussinissaq aamma piumasaqaataanngilaq. Najukkami pissutsit tunngavigalugit aaqqissuussinissaq kommunit pilersaarusiorsinnaavaat.
Aaqqissuussinermut akisussaaffik soorlu assartuussinermut kommunip akisussaaffigaa. Inatsisissatut siunnersuutip pissutsit tamakku allanngortinngilai.

3) Nukarlerni tuluttut danskisullu ilinniartitsinermi atuartunut atuartitsiviusup sivisussusaa sivikillisinneqarnissaa imaluunniit inatsisissatut siunersuummi siunniunneqartumut naapertuuttumik aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq naapertorlugu piivinneqarnissaa Naalakkersuisut isumaliutigisimavaat?

Akissut:
Siunnersuummi tusarniaassutigineqartumi nukarlerni atuartitsissutit qanitariissut oqaatsini qallunaat oqaasii aamma tuluit oqaasii ilaanngimmata siullermik oqaatigineqassaaq, siunnersuutillu tusarniaassutigineqarnerata kingunerisaanik inatsisissatut siunnersuut allanngortinneqarpoq. Imaalerporlu, qallunaat oqaasii aamma tuluit oqaasii atuartitsissutitut nalinginnaasutut nukarlerni ilaajunnaarput (tuluttulli oqaatsit oqaatsinik piginnaasaannik inerisaaniarluni pilersitsiffiusumik sammineqassallutik, tak. § 11, imm. 3) taamaallaalli oqaatsinut aallarniutaassallutik. Alloriarfinni tulliuttuni qallunaat oqaasiisa tuluillu oqaasiisa nukittorsarlugit atuartitsissutigineqalinnginneranni atuartut nukittuumik kalaallit oqaasiisa tunngavissiinnissaat kiisalu atuarnermik, allannermik kisitsinermillu nukittunerusumik tunngavissinneqarnissaat siunertaavoq.

Qallunaat oqaasiisa tuluillu oqaasiisa pingaaruteqannginnerusutut inissinniarneqanngillat. Akerlianik atuartut tunngaviusunik piginnaasaqarnerat nukittorsarnerisigut oqaatsinik allanik ilinniarnissaminnut pitsaanerusumik piareersimanerulissapput. Naalakkersuisut qallunaat oqaasii aamma tuluit oqaasii alloriarfimmi tullinnguuttumi atuarfimmi suli ilaatinneqaannarnissaat erseqqissarpaat.

Nassuiaatini allaqqavoq atuartitsissutini ataasiakkaani nal. ak. atuartitsiffissat najukkani ataasiakkaani aalajangersorneqassammata, taamaaliornikkullu najukkami isumalluutinut naleqqussarneqassallutik, soorlu ilinniartitsisut amerlassusiat eqqarsaatigalugu. Aamma erseqqissarneqassaaq § 11, imm. 3-mi nukarlerni atuartitsissutini qanitariissuni oqaatsinik atuartitsinermi aammattaaq allamiut allat oqaasii piginnaasaannik inerisaaniarluni pilersitsiffiusumik sammisaqartitsinermi ilaatinneqassasut periarfissaammat. Soorlu erinarsornermi, pinnguarnermi, oqaluttuarnermi mernguernartunilu sammisani allani atuartut nukarlerni oqaatsinik allanik naammattuugaqarsinnaanerat periarfissaavoq. Tamatumani erseqqissarneqarpoq allanngortitsineq imatut paasineqassanngitsoq nukarlernit oqaatsit allat tamarmik peerniarneqartut.

Oqaatsit aallarniutitut ilisaritinneqartut annikillisinneqarnissaannut imaluunniit peerneqarnissaannut tunngavissaqanngitsoq tamanna tunngavigalugu nalilerneqarpoq. Siusissukkut killeqarnerusumilli ukiunullu naleqqunnerusumik oqaatsitigut ilisarititsineq siunnersuutigineqartoq periarfissiivoq, tassungalu ilanngullugu qallunaat oqaasiinik aamma tuluit oqaasiinik atuartitsinermik pingaarnersiuineq tulliani alloriarfimmi pingaarnersiorneqarpoq.

4) Ilinniartitsisunngorlaat klassini tamani oqaatsitigut ilinniartitsinissaminnut pisariaqartinneqartunik piginnaasaqartut Naalakkersuisunit nalilerneqarpa?

Akissut:
Ilinniartitsisunngorniarnerup pioreersup ilinniartitsisunngorlaat atuartitsissutinik pineqartunik piginnaasatigut ilikkartitseriaatsitigullu tunngavissaqalertartut ilinniarnermini itisilerlugu ilinniareeraangamik oqaatsinik atuartitsissutini atuartitsinissaminut piginnaasaqalersartut Naalakkersuisut naliliipput.

Ilinniartitsisunngorniarnermi kalaallit oqaasii, qallunaat oqaasii oqaatsit aappaattut aamma allamiut oqaasiisut aamma tuluit oqaasii itisiliilluni ilinniarneqarsinnaapput. Oqaatsit itisiligassat immikkut tamarmik 45 ECTS-inik naleqarput, ilinniarnermilu piginnaasat, ilikkartitseriaatsit aamma ilinniartitsisutut sulinermi ilaasut ataqatigiissillugit ilinniarneqartarput.

Qallunaat oqaasii oqaatsit aappaattut aamma allamiut oqaasiisut sammisaqarnermi literacy, atuarsinnaaneq aamma allassinnaaneq, atuakkialerineq ilinniartitsinermilu atortussat ilinniarneqartarput. Ilinniartoq pilersaarusiorsinnaasariaqarpoq, piviusunngortitsisinnaasariaqarpoq, naliliisinnaasariaqarpoq aamma oqaatsit aappaannik allamiullu oqaasiinik tunngasunik aamma atuartitsinermik inerisaasinnaasariaqarpoq.

Taamatullu tuluit oqaasiinik itisiliineq ilaatigut oqaatsinik piginnaasaqaleriartornermik, lingvistikkimik, atuarnermik allannermillu, atuakkialerinermik, kulturimik kiisalu ilinniarnermik ilinniarnermilu atortussanik imaqarpoq. Ilinniartoq

pilersaarusiorsinnaasariaqarpoq, piviusunngortitsisinnaasariaqarpoq, naliliisinnaasariaqarpoq aamma atuarfimmi tuluit oqaasiinik ilinniartitsinermik inerisaasinnaasariaqarpoq.
Ilinniartitsisunngorniarneq aamma sungiusarluni sulinermi 30 ECTS-inik imaqarpoq, tassani ilinniartup piginnaasani ilikkartitseriaatsinillu ilisimasani ilinniartitsinermik suliaqarnermut nuunnissaat sungiusartarpaa.
Erseqqissarneqassaarli ilinniartitsisunngorniarneq ilinniakkanik itisiligassanik tunngaveqarmat. Tamanna isumaqarpoq, ilinniartitsisup ilinniakkaminik naammasserlaap atuartitsissutinik piginnaasaqarfii tassaammata ilinniakkat itisiligassatut ilinniartup toqqarsimasai. Oqaatsini allani ilinniartitsisup naammasserlaap piginnaasaqarnissaa taamaattumik naatsorsuutigineqarsinnaanngilaq.

Nukarlerni oqaatsinik allanngortitsineq siunnersuutigineqartoq ilinniartitsisunngorniarnermik allanngortitsinissamik kinguneqassasoq taamaattumik naatsorsuutigineqanngilaq. Kisianni tassunga tunngatillugu taaneqassaaq qallunaat oqaasii atuartitsissutitut ilaareermata, tuluilli oqaasii nukarlerni sammisani piginnaasaannik inerisaaniarluni pilersitsiffiusumik sammisaqarnermi ilaatinneqarsinnaammata.

Naleqquttuuvorli atuartitsissutit ilusaata nutaap piviusunngortinnerani piginnaanngorsaanermik aamma ilinniaqqinnermik pisariaqartitsinerup ingerlaavartumik malinnaaffiginissaa.

5) Atuarfinni akunnerit atuartitsiviusut sivisussusiisa immikkoortiterneqarnerinut tunngatillugu:
   a) a. Finlandimut paasisassarsiorluni angalanermi atuarfinni akunnerit atuartitsiviusut immikkoortiterneqartarnerat ataatsimiititaliamut saqqummiunneqartoq Naalakkersuisut qanoq isumaqarfigaat, tak. ilanngussaq 1, q. 17?

Akissut:
Finlandimiut ilusaat Naalakkersuisut soqutiginartippaat, pingaartumik Finlandip qeqqanit atuartitsissutini ataasiakkaani aalajangerneqarsimasunik atuartitsissutit tiimiligaasarmata, taannalu atuartitsinerup nunami tamarmi sivisussuseqarnissaanut erseqqissumik sinaakkusiisarpoq.

Atuartitsissutini ataasiakkaani nunatsinni qeqqanit tiiminik atorneqartussanik minnerpaaffiliisoqarneq ajorpoq. Nunani Avannarlerni atuarfimmi tunngaviusumi inatsisissatut siunnersuutip pilersaarusiorneqarneranut atatillugu qulaajarneqarsimapput. Qulaajaanerup takutippaa, Nunat Avannarliit akimorlugit assigiissoqartoq, taakkunani oqaatsinik atuartitsissutit aamma matematikki annertuumik pingaarnersiorneqarput, kisianni pinngortitalerinerit atuartitsissutit aamma inuiaqatigiilerinermik atuartitsissutit annertusiartortumik atuartitsissutigineqartartut, aamma atuartitsissutit mernguernartut atuartuunermi tamarmi ilaatinneqartartut. Nuna tamakkerlugu aqutsineq aamma najukkami eqaatsumik pissuseqarneq assigiinngissutaasoq aamma takutinneqarpoq.

Nal. ak.-inut atuartitsiffiussanut nuna tamakkerlugu ersarissunik nunatsinni sinaakkusiisoqartarnissaanut pisariaqartitsisoqarnersoq Finlandimi iluseq

isumassasiorfigalugu immaqa oqallittoqartoqarsinnaavoq, iluserli toqqaannartumik nunatsinnut nuunneqarsinnaanngilaq.

b) Atuarfinni akunnerit atuartitsiviusut sivisussusaanik Finlandimiut immikkoortiterisimanerat Kalaallit Nunaanni atuarfinnit isumassarsiorfigineqartariaqartoq Naalakkersuisut nalilerpaat, tak. ilanngussaq 1, q. 17?

Akissut: takuuk 5.a.

6) Kommunit atuarfeqarnermik ingerlatsiviinik kommunit Naalakkersuisullu nakkutilliineri aqqutigalugit aalajangersakkat nutaat siunnersuutigineqartut, ilaatigut “pilersitsinermik atuartitsissutit” pillugit, atuarfinni naammaginartumik timitalerneqarnissaat malinneqarnissaallu qanoq qularnaarneqarniarnersut Naalakkersuisut erseqqissarsinnaavaat?

Akissut:
Inatsisissatut siunnersuut akuersissutigineqassappat, atuarfik pillugu Kommunit ingerlatsinerannik Naalakkersuisut nakkutilliissapput. Aamma kommunalbestyrelsit kommunimi atuarfeqarfimmut pingaarnertut akisussaasuullutillu atuarfinnik nakkutilliisassapput.

Naalakkersuisut nakkutilliinerannut ilaavoq Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup Naalakkersuisut sinnerlugit kommuninit ukiumoortunik paasissutissanik katersuisarnera, soorlu oktobarip aallaqqaataani nalunaarusiat aqqutigalugit. Atuarfinni aaqqissuussineq, atuartitsineq aamma tiimit atorneqartut nalunaarusiatigut malinnaaffigineqartarput. Atuarfimmi inatsisip nutaap malitsigisaanik nalunaarusiortarneq allanngortinneqassaaq, taamaaliornikkut aalajangersakkat nutaat piviusunngortinneqarnerat aamma malinnaaffigineqassapput, ilanngullugit pilersitsinermik atuartitsinerit. Nakkutilliinermi nalunaarusiortarneq nakkutilliinermi ataasiakkaatut immikkoortuuvoq, taannalu kisimiitinneqarsinnaanngilaq. ,

Naalakkersuisut nakkutilliineranni aamma kommuninik oqaloqateqartarneq, aalajangersimasunik paasissutissanik aallerneq inatsisiliornermillu paasinninneq eqqortitsinerlu pillugit siunnersuineq ilitsersuinerlu ilaassapput. Pissutsinik ernumassutaasinnaasunik nalaataqartoqaraangat Naalakkersuisut kommunit qinnuigisinnaavaat nalunaarusioqqullugit aamma inassutigineqassalluni pissutsit inatsisinik eqqortitsinermut sanguteqqullugit.

Taamaalilluni kommunalbestyrelsip najukkami nakkutilliinera, ingerlaavartumik nalunaaruteqartarnerit, oqaloqatigiinneq tunngavigalugu Naalakkersuisut nakkutilliinerat aamma ajornartorsiutinut aalajangersimasunut qisuariaateqarsinnaanerat aalajangersakkat nutaat piviusunngortinneqarnissaannut eqqortinneqarnissaannullu qulakkeerissutaasinnaapput.

7) Ilinniartoqarnissamut tunngaviit tiguneqarnissamullu piumasaqaatit kingunerisaannik nunaqarfinni illoqarfinnilu mikinerusuni inuussutissarsiornermut klassinik pilersitsinissaq ajornarnerussasoq Naalakkersuisut nalilerpaat?
   a) Taamaanngippat, sumiiffinni pineqartuni taakkunani aaqqissuussineq qanoq ingerlassanersoq naatsorsuutigineqarpa?

Akissut:
Inatsisissatut siunnersuummi kommunit Naalakkersuisoqarfimmut/Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfimmut qinnuteqarnikkut inuussutissarsiutinik sammisaqartunik klassinik najukkami kissaatit pisariaqartitsinerlu naapertorlugu pilersitsisinnaanngussapput. Inuussutissarsiutinik sammisaqartunik klassinik aaqqissuussisinnaanermik periarfissiisoqarmat nunaqarfinniittuni atuarfinni tamani aamma illoqarfinni minnerni inuussutissarsiutinik sammisaqartunik klassinik aaqqissuussinissaq piumasaqaataanngilaq.
Illoqarfimmi minnermi nunaqarfimmiluunniit suliffiit naammattunik inissaqartitsisut atuartunut suliffinnik sungiusarfissanik peqanngippata kommuni periarfissaqarpoq illoqarfinni atuarfinni imalluunnit illoqarfinni sungiusarluni suliffissanik assigiinngitsunik peqartuni – taamaattoqarneralu naatsorsuutigineqarsinnaappat atuartut nunaqarfimmiut illoqarfinniillu minnerusuneersut atuartunut angerlarsimaffinni inuussutissarsiutinik sammisaqartunut klassinut atassuteqarnerminni najugaqarsinnaapput.

8) Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni efterskolinut annertunerusumik aningaasaleeqqinnissamut pilersaaruteqarpat, taamaalilluni meeqqat atuarfianni naammassisut ilinniarnertuunngorniarfimmi imaluunniit inuussutissarsiutinut ilinniarfimmi aallartinnginnerminni ukiumik ataatsimik piareersarfiusinnaasumik periarfissaqarsinnaaqqullugit?

Akissut:
Naalakkersuisut eqqumaffigaat efterskolit pingaaruteqarsinnaasut inuusuttunik piareersaanissamut atuarfiup naammassereernerani inuusuttut ilinniarfiinut ingerlaqqinnginnerminni ukiumi ataatsimi atuarnissaminnut.

Nunatsinni efterskolinut allanut aningaasaliinissamut maannakkut pilersaaruteqartoqanngilaq. Immikkoortumili ineriartorneq Naalakkersuisut malinnaaffigaat annertussutsikkut illutatigullu sinaakkutit pitsaasut pisariaqartinneqartut tungaasigut.

Politikkikkut aningaasaqarnikkullu ataatsimut naliliinernik siunissami aningaasaliisoqassagaluarpat tunngavilersuuteqaqqaartoqassaaq. Naalakkersuisooqatigiinnissamillu isumaqatigiissummi allassimavoq Naalakkersuisut kissaatigigaat efterskoleqarneq naliliiffigineqassasoq aamma isumaliutigeqqinneqassasoq efterskoleni sammivinnik pilersitsinissaq tunaartaralugu. Tamatumunnga tunngatillugu misissorneqartariaqarpoq umiartornermut sammivik umiarsuarmik sungiusarfeqartoq aamma timersornermut sammivik.

9. Ilinniartitsisunngorniarluni ilinniarnerup kandidatitut ilinniarfinngornissaanut Naalakkersuisut pilersaaruteqarpat?

Akissut:
Ilinniartitsisunngorniarnerup nunatsinni kandidatinngorniarluni ilinniarfinngornissaa Naalakkersuisut maannakkut pilersaarutiginngilaat.

Naak sivisunerusumik ilinniarnerit ilinniartitsisut piginnaasaannik atuagarsornermilu piginnaasaannik nukittorsaasinnaagaluartut, uppernarsineqarnikuunngilaq tamanna pitsaanerusumik ilinniartitsinermik atuartullu ilinniarluarnerannik kinguneqartarnersoq. Ilinniartitsisutut sulineq suliamut qanittunik piginnaasanik tunngaveqarpoq, soorlu klassemik aqutsinermik, ilikkartitseriaatsinik aamma inuttut attaveqaqatigiissinnaanermik, taakku misilittakkatigut aamma atuarfiup qanimut attavigineqarneratigut inerisarneqartarput.

Ilinniarneq sivitsorneqarpat ilinniakkamut qinnuteqartut ikilissapput, ilinniarnermummi suliffeqarfinnut appakaatinnginnerminni piffissaq annertunerusoq atugassanngussammat. Inuiaqatigiinni ilinniartitsisussaaleqineq tamatuma annertusarsinnaavaa.

Aamma iluarsaaqqinnerup kingunerissavaa ilinniakkanut aningaasartuutit aamma inuiaqatigiinnut ilinniartunullu qaffannerat. Tamakku tunngavigalugit nalilerneqarpoq maannakkut illinniartitsisunngorniarnerup nukittorsarnera kiisalu angusaqarniarluni ilinniagaqaqqinneq ilinniaqqinnerlu kandidatinngorniarfimmit naleqqunnerusutut aaqqiinerussasoq.

Ilinniartitsisut maannakkut ilinniakkami qaavatigut ilinniarnerit/ilinniagaqaqqinnerit ilinniaqqinnerillu periarfissaraat:

- Ilinniarfissuaq aqqutigalugu pikkorissaanerit aamma piginnaanngorsaanerit
- Diplomitaarniarluni ilinniarnerit
- Masterinngorniarluni ilinniarnerit
- Ilisimatusarfimmi atuartitsissutini ataasiakkani aamma allanik ilinniaqqinnerit
- Nunat assigiinngitsut akornanni aamma Nunani Avannarlerni periarfissat

10) Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerni praktikkerfissat amigaataanerat inuussutissarsiornermullu klassinik aaqqissuussinissaq siunnersuutigineqartoq imminnut qanoq ataqatigiinnersut Naalakkersuisut qanoq isumaqarfigaat?

Akissut:
Inuussutissarsiutinik sammisaqartuni klassini sungiusarluni sulinerit inuussutissarsiutinik ilinniarnermi akissarsiaqarluni sungiusarluni sulinermut sanilliunneqarsinnaanngilaq, tassami inuussutissarsiutinik sammisaqartuni klassini sungiusarluni sulineq atuartitsinermut ilaammat. Taamaattumik unammillertoqanngilaq. Kisianni kommunini pineqartuni inuussutissarsiutinilu inuussutissarsiutinik sammisaqartunik aaqqissuussinerni sungiusarluni sulineq pillugu inerisaanissaq qanimut suleqatigiissutigineqassaaq.

11. Kommunalbestyrelsinik isumaqatigiissuteqarnissamut kiisalu siunnersuutigineqartutut naliliilluni oqaloqateqartarnissanik ingerlatsinissamut qitiusumik ilinniarfiit piginnaasaqarlutillu sulisussaqarpat?

Akissut:
Qitiusumik ilinniarfiit soorlu ikaarsaariarfinni ingerlatsinerit, oqalugiarnerit, aallartinnermi ilisarititsinerit aamma suliffittaarniarluni suliffeqarfinnik kattuffinnillu naapitsinerit ilinniarfiit allat suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarfigisarpaat. Ilinniarfiit taamaattumik kommunalbestyrelsinik suleqateqarnissartik sapinngilaat.

Naliliilluni oqaloqatigiinnerit piviusunngortinneqarnissaat pillugu qitiusumik ilinniarfiit naliliilluni oqaloqatigiinnerit ingerlattussaanngilaat, kisianni ilinniartitsisoq qitiusumik ilinniarfimmeersoq pissutsit tunngavigalugit naliliilluni oqaloqatigiinnerni peqataasinnaavoq.

Inatsisissatut siunnersuummi allaqqavoq:
” Imm. 2. Inuussutissarsiornermi klassinik aaqqissuussinermi 9. aamma 10. klassi pinngitsoorani ingerlanneqartussaq, inuussutissiornermut sammisumik atuartitsissutinik ingerlatanillu ataqatigiissinneqassaaq inuussutissarsiutinut assigiinngitsunut aallarniuteqartitsisunik aamma ikaarsaartitsinikkut suliffimmillu sungiusarnikkut misileraanissamut periarfissaqartitsisoq.
Imm. 3. 10. klassi naammassineqarnerani § 22, imm. 4 aamma 5 naapertorlugit, nalilersuineq ingerlanneqartarpoq aamma soraarummeernermut allagartaq suliarineqartarluni.Atuartup ilinniartitsisutullu sulisup akornanni, atuartup suliffimmi sungiusarluni misiliinermi atuartitsinermilu ilikkakkat misilittakkallu pillugit inaarutaasumik oqaloqatigiissutigineqartassaaq.”

Inuussutissarsiutinik sammisaqartuni klassini atuartup nammineq illinniartitsisui inaarutaasumik oqaloqatigiissitsisartussaapput, taamaaliunnginnermilu sulinermik sungiusarfimmit qitiusumillu ilinniarfimmut atuartumik sivikinnersumik sivisunerusumilluunniit suleqateqarsimasumit oqaaseqaatit aasassavaat.

12. Ilinniarfiit allat suut inuussutissarsiutinut ilinniartitaanernik neqerooruteqarpat?

Akissut:
Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutinik ilinniartitaanerit kalaallit nunaanni qitiusumik ilinniarfiinit neqeroorutigineqartarput, taakkulu suliassaqarfinni assigiinngitsuni immikkut ilisimasalittut piginnaasaqarlutik.

Inuussutissarsiutinik ilinniartitaanernut aalajangersimasunut tunngatillugu, qitiusumik ilinniarfiit aamma Danmarkimi inuussutissarsiutinik ilinniarfiit arlallit suleqatigiipput, taamaalilluni kalaallit ilinniartut inuussutissarsiutinik ilinniartitaanerni pineqartuni ilinniarnerup ilaanik Danmarkimi ilinniariarnerminnik naammassinnittarlutik.

Tamatuma saniatigut ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq, kalaallit ilinniartut Danmarkimi inuussutissarsiutinik ilinniartitaanernut danskit ilinniartui assigalugit periarfissaqartut. Taamaattumik Danmarkimi inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit kalaallit inuussutissarsiornermik ilinniarfiisa saniatigut periarfissaapput, pingaartumik ilinniakkani siammasinnerusumik ilinniarnissamik neqerooruteqartuni imaluunniit immikkut piginnaanngorsaanissamik neqerooruteqartuni.

13) Suliffeqarfinni praktikkernerup aamma ilinniarfinni atuartitaanerup nalinginnaasumik ingerlaneranik nakkutilliinissamut kommunalbestyrelsit pisariaqartunik sulisussaqarpat?

Akissut:
Taamatut nakkutilliineq kommunalbestyrelsip atuarfinnik tamanik nakkutilliinerannut ilaassaaq, tamannalu kommunalbestyrelsini immikkut piginnaasaqarnissamik piumasaqaateqanngilaq.

Kommunip inuussutissarsiutinik sammisaqartunik klassinik aaqqissuussinera kommunalbestyrelsit ataasiakkaat ilusilersorlugulu imarisassaanik aaqqissuiffigissavaat. Sungiusarluni sulineq, atuartup atuarfia najukkamilu suliffeqarfiit namminersortut

pisortallu suliffeqarfii suleqatigalugit aaqqissuunneqartassaaq, sinaakkutissat, imaritinneqartussaq aamma nakkutilliineq ersarissumik isumaqatigiissutigineqassapput.

Sungiusarluni sulinerup akuerineqarnissaa nakkutigineqarnissaalu atuarfiup/atuarfiup pisortaata akuerisassaraa. Atuarnerup ilaa atuarfimmiinngitsoq naatsorsuutigisanut naapertuunnissaa najukkami qulakkeerneqassaaq. Atuarfiup pisortaata akisussaaffigaa nalilissallugu inuussutissarsiutinik sammisaqartunik klassinik ingerlatsineq atuartunut ataasiakkaanut meeqqat atuarfianni piumasaqaatinik assingusunik malitaqarnissaa.
Atuarfiup pisortaata atuartup sungiusarluni sulineranik akuersissuteqartussaanerani atuartoq suliffeqarfimmik isumaqatigiissuteqarsinnaavoq sungiusarluni sulinermi atuartumik tigusinissaminut piareersimasumik, kisianni atuarfiup pisortaata nalilissavaa sungiusarluni sulinermi inatsit malinneqarnersoq. Atuarfiup pisortaata sungiusarluni suliffik akuerinngitsoorsinnaavaa soorlu sungiusarluni sulineq imaluunniit atuartup pissarsiassai naammanngitsutut naatsorsuutigineqarpata.

14. Ilinniartitaanermut tamarmiusumut aaqqissuusseqqinnissamut Naalakkersuisut pilersaaruteqarpat?

Akissut:
Naalakkersuisut apeqqut imatut paasivaat ataatsimiititaliap kissaatigigaa akineqassasoq ilinniartitaanermut tamarmiusumut iluarsaaqqinnissaq pilersaarutigineqarnersoq.

Maannakkut ilinniartitaanerup tamarmiusup iluarsartuunneqarnissaanut Naalakkersuisut pilersaaruteqanngillat, ilinniartitaanermi immikkoortortat ataasiakkaat assigiinngitsunik unammilligassaqarmata pisariaqartitsimmatalu, taakkulu ataatsikkut iluarsartuussinikkut aaqqikkuminaassapput.

Ataatsikkut ilinniartitaanermik aaqqissuusseqqinneq aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu akisoorujussuussaaq, taakkulu suliniutit atuuttut nukittorsarneqarnissaannut soorlu ilinniartitsisussarsiornermut, ilinniartut atugarissaarnerannut piginnaanngorsaanernullu atorneqarsinnaapput.

Aamma annertuumik aaqqissuussinikkut ilinniartitaanermi tamarmiusumi ataatsikkut allanngortitsinerit ilinniartunut, ilinniartitsisunut sulisitsisunullu ilinniartitaanermi toqqissisimanissaq unammillersinnaavaa.

Nunarput sananeqaatimigut ilinniartitaanikkullu assigiinngisitaartorujussuummat najukkani angusaqarumallunilu aaqqiinerit naleqqunnerunissaat tamarmiusumi iluarsaaqqinnermit nalilerneqarpoq. Taamaattumik Naalakkersuisut isumaqarput ilinniartitaanerit immikkoortortaqarfiit ataasiakkaat arriitsumik inerisarneqarnissaat sunniuteqarnerullunilu atasinnaanerussasoq Naalakkersuisut isumaqarput.

15) Akullerni angajullernilu atuartut danskisut tuluttullu oqaatsitigut naammattumik piginnaasaqalernissaat qularnaarniarlugu kommuninut nakkutilliinerup nukittorsarneqarnissaanik Naalakkersuisut pilersaaruteqarpat?

Akissut:
Apeqqut 6-imut akissuteqarnermi allaatigineqartutut, akullerni angajullernilu atuartut oqaatsitigut piginnaasaannik Naalakkersuisut nakkutilliinerat ingerlanneqassaaq.

16) Inatsisip atuutilernerani atuartitsinermi atortut pisariaqartut il.il. naammattumik pigineqarnissaat qularnaarniarlugu kikkut akisussaasuussappat?

Akissut:
Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup inatsisitigut atuarfimmut atortussiornissaq pisussaaffigaa, inatsisissatullu siunnersuutip matuma atuutilersinneqarnerani atortussanik inerisaaneq suliassaraa. Soorlu inuussutissarsiutinik sammisaqartunik klassinik aaqqissuussineq nukarlerni allannguutaasussanik siulliulluni atuutilersinneqarnissaa tamatumunnga tunngatillugu oqaatigineqassaaq. Tigussaasunik, atuartitsissutit akimorlugit atuartitsinerni atortussanik nukarlerni inerisaanissaq pisariaqartinneqartuni pingaarnerussasoq nalilerneqarpoq, taakkulu siunissami ilinniartitsisunit atorneqarumaarput. Atuarfiit ilinniusiorfiit allat ilinniusiaannik aamma atuinissaminnut periarfissaqarput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Nivi Olsen

FINNISH NATIONAL
AGENCY FOR EDUCATION

Developing the Finnish National Core Curriculum for Basic Education – Process, Participation, and Future Directions

Leo Pahkin
Concellor of education

FINNISH NATIONAL AGENCY FOR EDUCATION

Introduction

- The curriculum is a societal agreement on what we value in learning.
- Curriculum development is continuous and responsive to societal changes.
- The goal is high-quality, equitable, and future-oriented basic education.

FINNISH NATIONAL AGENCY FOR EDUCATION

Steering Mechanisms

Mechanism	Steering Tool/organisation
Legislation	Basic Education Act, Compulsory Education Act, Government Decrees
Objectives and key contents etc.	**National Core Curriculum (by EDUFI)**
Funding	State subsidies and municipal budgeting
Evaluation	National evaluations (e.g. by EDUFI, FINEEC)
Supervision	Finnish Supervisory Agency (OLD: Regional State Administrative Agencies (AVI) ->2026)
Support & Guidance	**EDUFI provides training, materials, and digital tools (e.g. ePerusteet)**
Textbooks and other matherials	Publicing houses, etc

FINNISH NATIONAL AGENCY FOR EDUCATION

Development Process – Key Phases

Needs analysis and initiation

Expert working groups

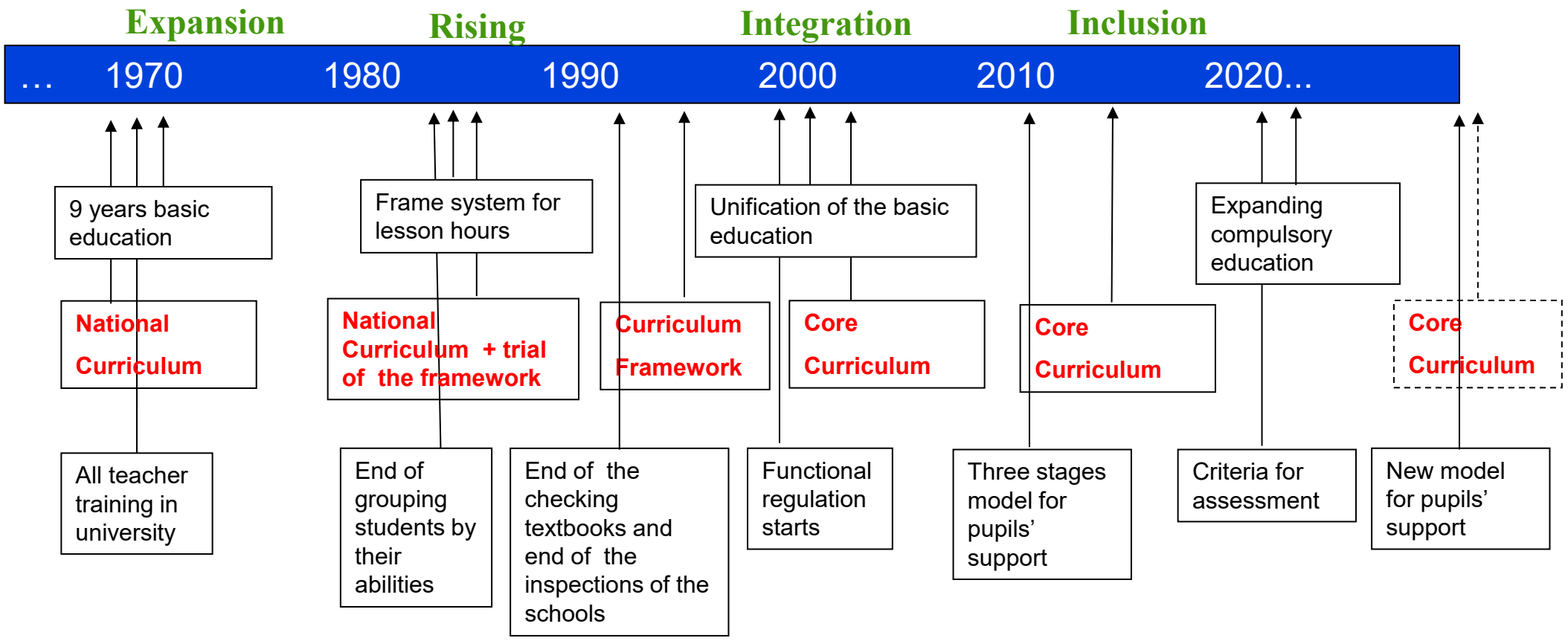
Stakeholder engagement

Public consultation and finalization

FINNISH NATIONAL AGENCY FOR EDUCATION

Development of the comprehensive education in Finland

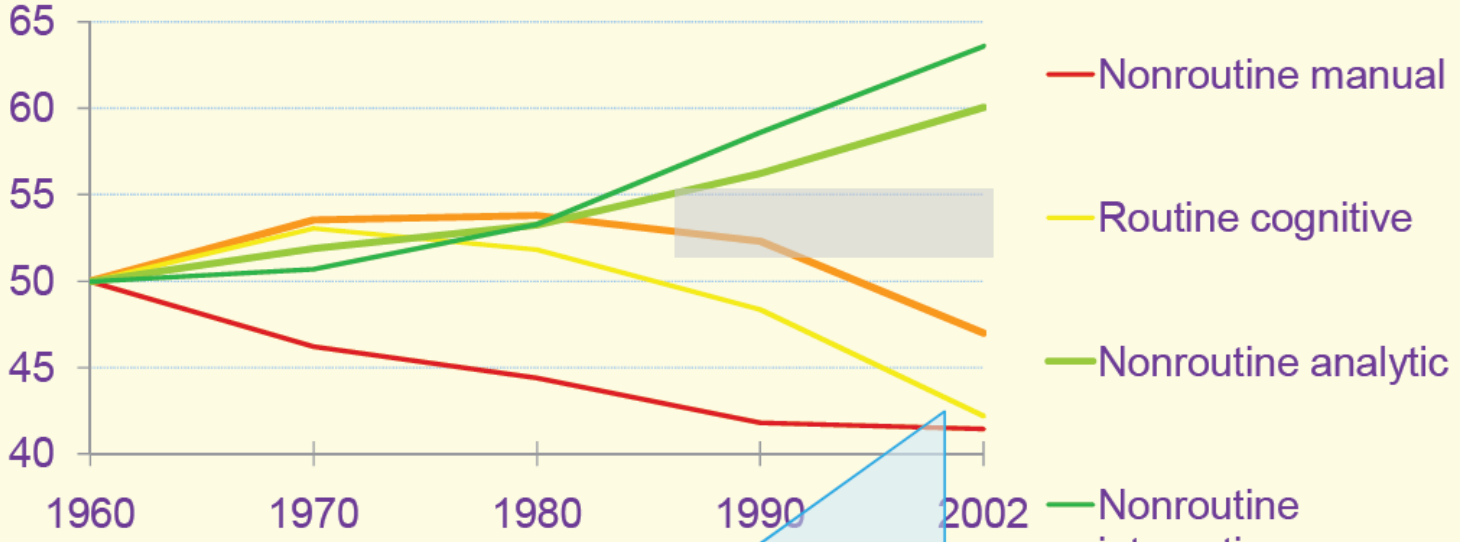
FINNISH NATIONAL
AGENCY FOR EDUCATION

EXAMPLE OF CURRICULUM REFORM

FINNISH NATIONAL AGENCY FOR EDUCATION

The demands for skills has changed

Economy-wide measures of routine and non-routine task input (U.S.)

(Levy and Murnane)

Linda Darling-Hammond

The dilemma of schools:
The skills that are easiest to teach and test are also the ones that are easiest to digitize, automate, and outsource

FINNISH NATIONAL AGENCY FOR EDUCATION

The core of change

- In this world, our **doing, knowing** and **being** have changed
    - **Doing –** all important and most influential outcomes are produced by cooperation and networks
    - **Knowing** – more and more decentralised both technically and socially
    - **Being** – our identity is hard-pressed in a world of constant change and global information flows

Pirjo Ståhle, 2009

FINNISH NATIONAL AGENCY FOR EDUCATION

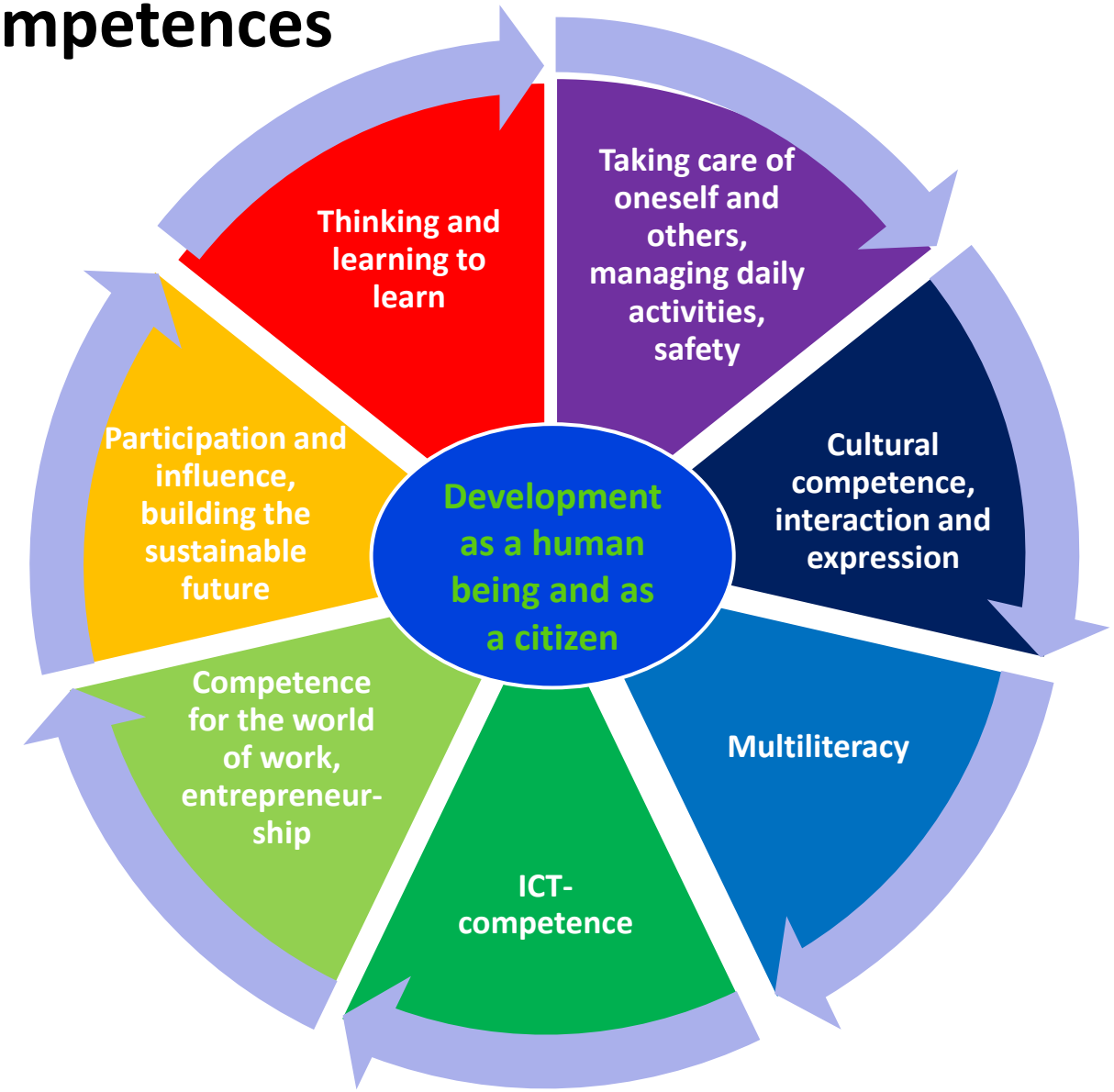
Carrying out these changes to the education…

- Rethinking the **learning conception**
  - Importance of students own experiences and activities, feelings and joy
  - Importance of working together, learning to learn in dialogue with others
  - Renewing the idea of learning environment
- Rethinking the **school culture** and the relationship between the school and the community
  - School as a learning community
  - Diverse and open cooperation
- Rethinking **the roles**, **goals** and **content of school subjects**
  - Transversal competences to support the identity development and the ability to live in a sustainable way

FINNISH NATIONAL AGENCY FOR EDUCATION

Transversal competences

- knowledge
- skills
- values
- attitudes
- will

FINNISH NATIONAL AGENCY FOR EDUCATION

What? → *How?*

- *If you want to increase curiosity,* ***allow questioning***
- *If you want to develop problem-solving skills,* ***link school knowledge to real-life problems and encourage pupils to work together to seek solutions***
- *If you want to increase understanding,* ***combine knowledge and skills from different subjects***
- *If you want to raise citizens who will develop society,* ***promote inclusiveness and participation, give opportunities to make a difference, and facilitate positive - not negative - critical thinking***
- *If you want to strengthen learners' self-confidence and learning motivation,* ***give constructive and honest feedback. Never humiliate or put down a learner.***

FINNISH NATIONAL AGENCY FOR EDUCATION

Why Participation Matters

- Builds trust and commitment
- Enables diverse perspectives on learning
- Strengthens equity and accessibility

FINNISH NATIONAL AGENCY FOR EDUCATION

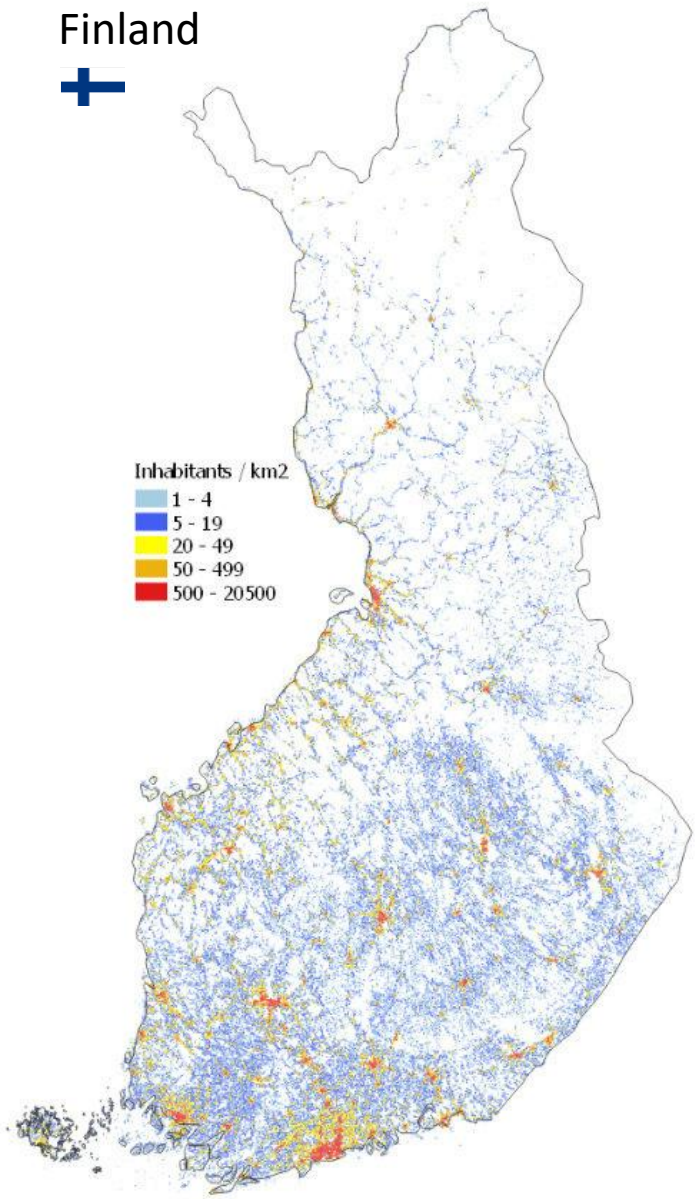
Future Directions

- Student participation
- Digital solutions
- Sustainability and global competencies
- Clear learning guarantees and improved assessment

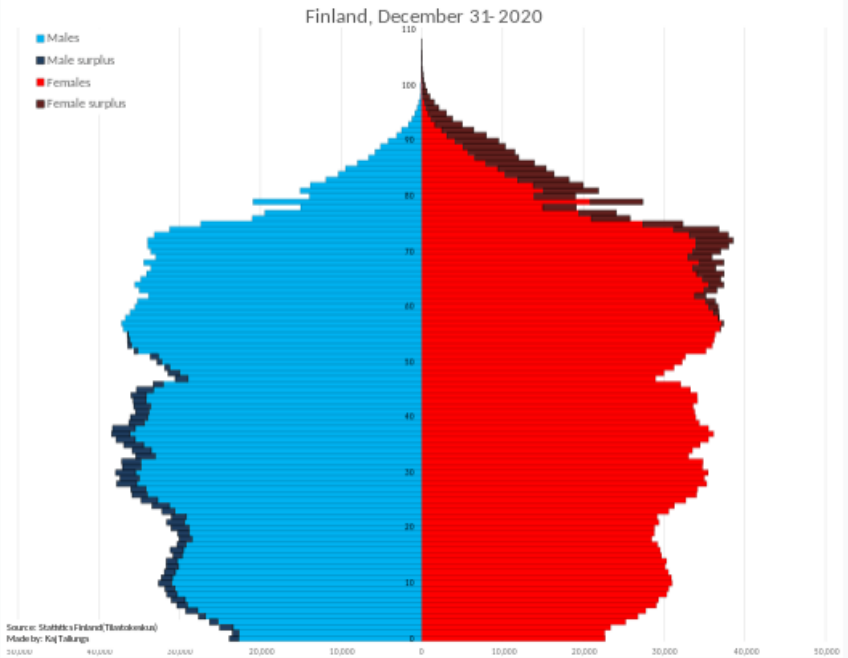

FINNISH NATIONAL AGENCY FOR EDUCATION

Finland

Demographics of Finland

Population pyramid of Finland in 2020

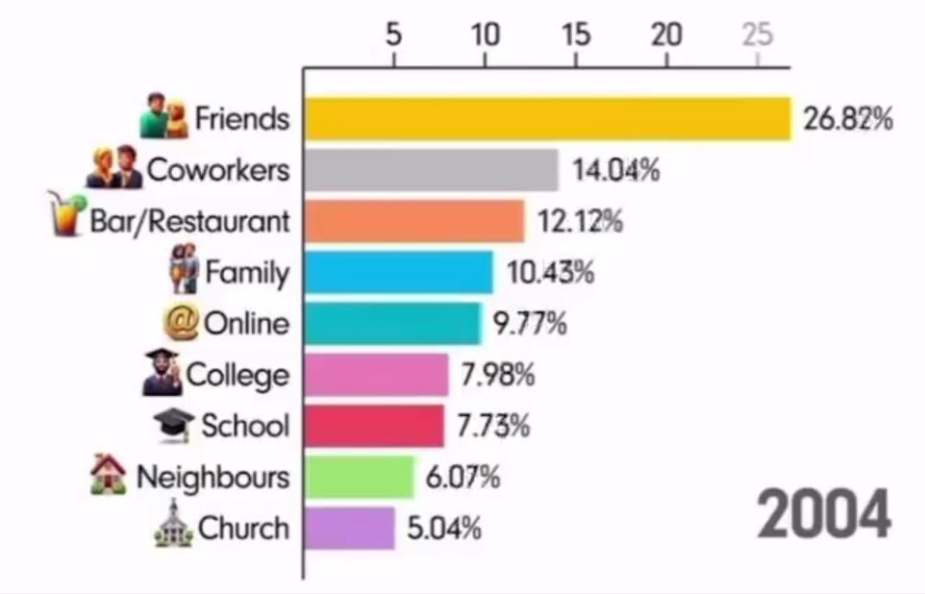
Population	5 569 431 (27.9. 2022 est)
Growth rate	0.24% (2022 est.)
Birth rate	8.9 births/1,000 population (2021)
Death rate	10.4 deaths/1,000 population (2021)
Life expectancy	81.76 years
• **male**	78.86 years
• **female**	84.79 years (2022 est.)

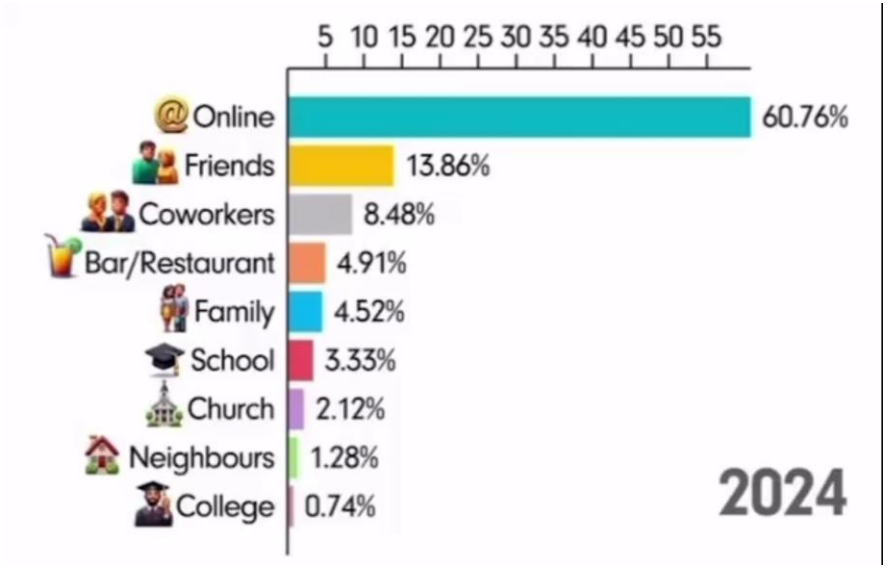
Should we be worried?

FINNISH NATIONAL AGENCY FOR EDUCATION

How are we spending our time?

FINNISH NATIONAL AGENCY FOR EDUCATION

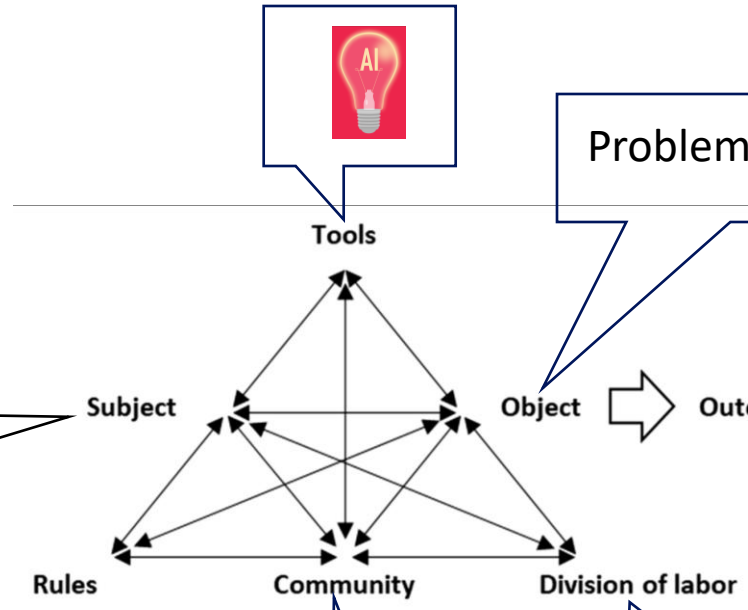
The Allocation of lesson hours in comprehensive school (minimum)

	Grades			
Subjects	**1 2**	**3 4 5 6**	**7 8 9**	**Total**
Mother tongue and literature	~~14~~ 15	~~18~~ 19	10	~~42~~44
A1-language [1]	2	9	7	18
B1-language	----------	2	4	6
Mathematics	~~6~~ 7	15	11	~~32~~ 33
Environmental studies	4	10		
Biology and geography [2]			7	
Physics and chemistry [2]			7	
Health education [2]			3	
Environment and nature studies in total		*14*	*17*	31
Religion/Ethics	2	5	3	10
History and social studies [3]	----------	5	7	12
Music	2	4	2	8
Visual arts	2	5	2	9
Crafts	4	5	2	11
Physical education	4	9	7	20
Home economics	----------		3	3
Artistic and practical elective subjects		6	5	11
Artistic and practical subjects in total				*62*
Guidance counselling	----------		2	2
Optional subjects		9		9
Minimum number of lessons				~~224~~227
(Optional A2-language) [4]	----------	(12)		(12)
(Optional B2-language) [4]	----------		(4)	(4)

Lessons added on August 1, 2025

The Activity theory and AI

(Vygotsky, Leontiev, Engeström and Setälä)

- General norms related to human conversation
- Science notation e.g. mathematics
- Strive for correctness
- Attitude towards mistakes

Student, AI and teacher

- Student is proactive in the discussion
- AI is proactive in the discussion
- Teacher prepares prompts

Thank you!

